

[J. P. Larsen.]

øvrige Samarbejdes Skyld, for Nedsættelsespolitikens Skyld, skulde der et Kompromis i Stand, og det kom der. Man maa have Lov til at betegne en saadan Politik som værende ikke redelig overfor Befolkningen, der dog skal betale, og som lokkes til at tro og stole paa Ordningens militære Forsvarlighed. Tid, Kræfter, Penge, der kunde anvendes bedre, ofres daglig til ingen Verdens Nytte paa Ordningen af 1922. Mærkeligt nok synes den ellers saa emsige Skatteborgerforening ikke at have faaet Øje for dette for Skatteborgerbetragtninger saa ypperlige Felt.

Omsider maatte den sidste Venstre-regering bestemme sig til at forelægge Forslag til en ny Ordning, haardt trængt af det konservative Folkeparti, der, sin Natur tro, krævede en Udvidelse af Rammerne. Jeg skal foreløbig afstaa fra at omtale den Skæbne, Hr. Brorsens Forslag fik, og de lidet flatterende Begivenheder og Omstændigheder, der staar i Forbindelse hermed. De er jo udførligt omtalt ved mangfoldige Lejligheder og derfor velkendte. Kun Vælgerdommen skal jeg senere komme til. Det forekommer mig nu nok saa nyttigt at stræbe efter at føre dette af den nuværende Regering forelagte Forslag gennem dette høje Ting, for at det kan blive prøvet, om der nu paa den danske Rigsdag er Mulighed for gennem en saglig og lidenskabsløs Forhandling at komme til en Ordning, der paa forsvarlig Maade løser de Opgaver, vort Land kan siges at have og hele vor økonomiske Evne kan holde til.

Jeg skal i det efterfølgende afholde mig fra en detailleret Gennemgang af Forslaget, idet jeg formener, at en saadan rettest bør foregaa i et Udvalg. Men jeg skal nævne det, jeg anser for Hovedlinierne i Lovforslaget, og knytte nogle Bemærkninger hertil.

Det Forslag, her er til Behandling, er i alt væsentligt det samme som det, der vedtoges her i Tinget i 1926, efter at det havde vist sig, at der ikke var Mulighed for Gennemførelsen af det af den højtærede Forsvarsminister i 1924 fremsatte fuldstændige Afrustningsforslag.

Opgaven fastslaas allerede i Lovforslagets Titel, men udformes yderligere i § 1, hvor det hedder, at „Hæren og Flaaden omdannes til et Vagtkorps og en Statsmarine, hvis Opgave bliver at varetage Danmarks Neutralitets- og Folkeforbundsopgaver i Overensstemmelse med gældende mellemfolkelige Regler og Aftaler, derunder at udføre Grænsebevogtning og udøve Tilsyn

paa Søterritoriet under urolige Forhold“. Endvidere gives der Statsmarinen andre Opgaver som Fiskeriinspektion, Søopmaaling, Støtte for Handelsinteresser eller Anvendelse i særligt Statsøjemed. En naturlig Følge af denne Paragrafs Vedtagelse er Ophævelsen af Krigs- og Marineministeriet, da Vagtkorpset og Statsmarinen skal henlægges under Statsministeriet.

Udformningen af denne Paragraf er i god Overensstemmelse med den Tale, som den højtærede Statsminister holdt den 4. September dette Aar i Folkeforbundsforsamlingen i Genf. Statsministeren fremhævede, at Regeringen havde til Hensigt at forelægge et Forslag, som foreslaar „en Omdannelse af Hæren og Flaaden til militært organiserede Styrker, hvis Formaal skal være i Krise- og Krigstider at vaage over vore Grænser og føre Tilsyn med vore Farvande“. Videre fremhæver Statsministeren, at „vi er overbevist om, at vore Styrker ikke vil være tilstrækkelige som væbnede Styrker overfor de Styrker, som vil blive sat i Bevægelse i det Tilfælde, at en almindelig Krig udbryder med de store Magter som Deltagere“. Statsministeren fastslaar, at „vi naturligvis er besluttede paa at organisere vore land- og sømilitære Styrker paa en saadan Maade, at de er fuldstændig tilstrækkelige til at opfylde de Forpligtelser, som maatte kunne komme til at paahvile os i Henhold til Neutralitetsoverenskomsterne af 1907, eller som maatte være en naturlig Følge af vor Stilling som Medlem af Folkernes Forbund“. Endelig betoner Statsministeren udtrykkelig, at han mener, hvert Lands militære Styrke bør være afpasset efter dets særlige Forhold, og han fremhæver de Forhold, som efter hans Opfattelse forklarer den Politik, som Danmark bør føre.

Statsministerens Genfer-Tale forekommer mig at være saa klar, at der i Forsamlingen neppe kan have været nogen Tvivl om, hvad der dette Forhold vedrørende var den danske Regerings Hensigt. De Forsøg, der herhjemme er gjort og fremdeles vil blive gjort af Venstre og Konservative paa at skabe et Misforhold mellem Statsministerens Tale ude og hans Handlinger herhjemme, vil neppe heller føre til andre og bedre Resultater for de paagældende, end Forsøg af lignende Art hidtil har ført til. Til en Begyndelse var der i Pressen herhjemme ogsaa idel Glæde over Statsministerens Genfer-Tale. Den gjorde et godt Indtryk, skrev „Berlingske Tidende“ om Morgenen den 5. September, og Bladet gentog om Aftenen samme Dag sin Ros og